

Euroopan unionin
neuvosto

Bryssel, 17. syyskuuta 2021
(OR. en)

11821/21

RECH 399
COMPET 631

ILMOITUS

Lähtettäjä: Puheenjohtajavaltio
Vastaanottaja: Pysyvien edustajien komitea / Neuvosto

Asia: *28. syyskuuta 2021 pidettävän kilpailukykyneuvoston valmistelu*
Eurooppalaisen tutkimusalueen hallinnointi ja täytäntöönpano
Keskustelu

Valtuuskunnille toimitetaan ohessa puheenjohtajavaltion ilmoitus eurooppalaisen tutkimusalueen hallinnoinnista ja täytäntöönpanosta kilpailukykyneuvostossa 28. syyskuuta 2021 käytävää keskustelua varten.

Eurooppalaisen tutkimusalueen hallinnointi ja täytäntöönpano kansallisella tasolla

1. Uusi eurooppalainen tutkimusalue (ERA)

Joulukuussa 2020 neuvosto määritteli *"uuden eurooppalaisen tutkimusalueen tutkijakeskeiseksi ja arvoperusteiseksi huippuosaamiseen perustuvaksi vaikutuslähtöiseksi alueeksi, jolla tutkijat, osaaminen ja teknologia saavat tukea ja voivat liikkua vapaasti. Tämän uuden eurooppalaisen tutkimusalueen olisi perustuttava jaettuun vastuuseen sekä sidosryhmien ja kansalaisten osallistumiseen, hyödynnettävä eurooppalaisten T&I-ekosysteemien monimuotoisuutta ja vahvuuksia sekä oltava vastaanottavainen älykkään ohjauksen suhteen. Erityisesti perustutkimus on olennaisen tärkeää, jotta voidaan varmistaa T&I-ekosysteemien huippuosaaminen, houkuttelevuus ja kilpailuetu."*

Tutkimuksen ja innovoinnin (T&I) rooli yhteiskuntiemme kestävyuden ja selviytymiskyvyn varmistamisessa sekä digitaalisen ja vihreän siirtymän toteuttamisessa on saanut merkittävästi lisää poliittista tunnustusta koronaviruspandemian aikana. Uuden eurooppalaisen tutkimusalueen olisi hyödynnettävä tätä uutta poliittista pääomaa ja

- oltava poliittinen kehys tutkimuksen ja innovoinnin sisällyttämiselle asiaankuuluviin alakohtaisiin politiikkoihin sekä niiden suunnittelussa että täytäntöönpanossa,
- tehostettava keskittymistä konkreettisten toimien toteuttamiseen ja T&I-ratkaisuihin,
- lisättävä poliittisia sitoumuksia ja
- yhdistettävä olemassa olevat rahoitusvälineet yhteisten toimintapoliittisen ohjelman tavoitteiden saavuttamiseksi.

ERAn hallintorakennetta ollaan uudistamassa, jotta

1. neuvosto voi täyttää politiikan suunnittelua ja strategista ohjausta koskevat velvoitteensa,

2. Euroopan komissio voi sitouttaa resurssinsa tarvittavien ERA-aloitteiden suunnitteluun sekä niiden täytäntöönpanon tukemiseen ja seurantaan,
3. jäsenvaltiot voivat suunnitella ja toteuttaa yhdessä ERA-aloitteita ja mukauttaa kansallisia toimiaan, investointejaan ja uudistuksiaan yhteisten tavoitteiden saavuttamiseksi ja
4. sidosryhmät voivat osallistua toimintaan järjestelmällisemmin alusta alkaen ja koko toimintapoliittisen syklin ajan.

Toimivuus ja tehokkuus ovat prioriteetteja ja edellyttävät keskittymistä mukana olevien toimijoiden omavastuullisuuden ja sitoumusten kehittämiseen. ERAn hallinnoinnissa olisi noudatettava perussopimuksissa määriteltyjä rooleja ja prosesseja, joiden mukaisesti **neuvosto** toimii päätöksenteko-, priorisointi- ja politiikanohjauksena **Euroopan komission** laatimien ehdotusten ja analyysien pohjalta. Prosessin vahvistamiseksi **jäsenvaltioiden** ja komission olisi yhdessä suunniteltava nämä aloitteet ja raportit ja otettava ERAn sidosryhmät järjestelmällisemmin mukaan uuden **ERA-foorumin** puitteissa. Sen lisäksi, että ERA-foorumi helpottaa yhteistä suunnittelua, sen olisi myös seurattava edistymistä yhteisten tavoitteiden saavuttamisessa. Lisäksi elimen, jonka jäseninä on pääjohtajia (eurooppalaisen tutkimusalueen ja innovoinnin komitea – **ERAC**), olisi vastattava strategisesta neuvonnasta sekä neuvostolle että komissiolle eurooppalaisen tutkimusalueen suunnittelun, täytäntöönpanon ja arvioinnin kaikissa vaiheissa ja annettava neuvoja myös muista asiaankuuluvista aiheista.

Jotta eurooppalaisen tutkimusalueen tavoitteiden saavuttamista voitaisiin tehostaa Euroopan ja kansallisella tasolla, perustetaan uusi **seurantajärjestelmä**. Sen olisi koostuttava erityisesti seuraavista:

- **ERA-politiikan verkkofoorumi**, joka koostuu 1) EU:n ja kansallisen/alueellisen tason toimista, joilla pannaan täytäntöön ERAn kolmivuotisen toimintapoliittisen ohjelman painopisteet, ja 2) investoinneista, uudistuksista ja toimista näillä tasoilla, jotka tukevat kaikkia eurooppalaisen tutkimusalueen periaatteita ja painopistealoja,

- **ERA-tulostaulu**, jolla seurataan edistymistä kaikilla tasoilla indikaattoreiden ja laadullisten analyysien avulla,
- **jäsenvaltioiden ja Euroopan komission** kahden- ja monenväliset **poliittiset vuoropuhelut** eurooppalaisen tutkimusalueen täytäntöönpanon tukemiseksi.

2. Vaikutukset kansallisiin viranomaisiin

EU ja jäsenvaltiot jakavat toimivallan tutkimuksen alalla, ja eurooppalainen tutkimusalue perustuu oletukseen, että koko eurooppalaisen toimintaympäristön hyödyt maksimoidaan koordinoitumilla ja yhteisillä toimilla.

ERAn uudistetun hallinnoinnin ja seurannan toteuttaminen kansallisella tasolla edellyttää muun muassa seuraavaa:

- eri alojen välinen koordinointi ja kansallisten sidosryhmien kuuleminen neuvoston tutkiessa eurooppalaiseen tutkimusalueeseen liittyviä aloitteita,
- vapaaehtoisuuteen perustuva osallistuminen ERA-foorumiin tai sen alaryhmiin valittujen ERA-toimien suunnittelua ja toteuttamista varten,
- ERAn kannalta merkityksellisiä kansallisia politiikkoja, etenemissuunnitelmia, ohjelmia, toimia, uudistuksia ja investointeja koskevien tietojen jakaminen ERA-politiikan verkkofoorumin kautta,
- osallistuminen komission kanssa käytävään poliittiseen vuoropuheluun, joka perustuu komission tarkistamiin eurooppalaista tutkimusta koskeviin suunnitelmiin ja täytäntöönpanoon kansallisella tasolla.

3. Kysymyksiä keskustelua varten

1. Varmistetaanko ehdotetulla hallinnolla jäsenvaltioiden riittävä poliittinen omistajuus ja sitoumukset? Miten tätä voitaisiin edelleen vahvistaa erityisesti korkealla poliittisella tasolla? Mikä on ministerikokousten ja ERAn kansallisten toimintasuunnitelmien tai etenemissuunnitelmien rooli tässä suhteessa?
 2. Miten ja kuinka usein olette tai aiotte olla tekemisissä kansallisen tason sidosryhmäorganisaatioiden kanssa? Miten EU:n tason sidosryhmät olisi otettava järjestelmällisemmin mukaan?
 3. Miten kolmannet maat olisi otettava mukaan ERAn tulevaan hallinnointiin ja olisiko tässä yhteydessä tehtävä ero Horisontti Eurooppa -puiteohjelmaan assosioituneiden maiden ja muiden kumppanimaiden välillä?
-